

Chương 3: Cuộc chiến tranh Bắc - Nam

Nội dung chính:

Sự đối lập giữa miền Bắc và miền Nam

Sau khi nước Mỹ giành độc lập, chủ nghĩa tư bản ở miền Bắc mâu thuẫn ngày càng sâu sắc với nền kinh tế nửa phong kiến kiểu đồn điền ở miền Nam.

Cuộc chiến tranh Nam - Bắc bắt đầu

Ngày 12 tháng 4 năm 1861, cuộc nội chiến nước Mỹ nổ ra. Quân đội liên bang do Lincoln lãnh đạo sau khi khắc phục được muôn vàn khó khăn cuối cùng cũng giành chiến thắng.

Nam - Bắc thống nhất

Năm 1865, cuộc nội chiến tại nước Mỹ kết thúc với thắng lợi của miền Bắc, từ đó nước Mỹ bước vào thời đại mới.

Sự đối lập giữa miền Bắc và miền Nam

Lịch sử hiệp theo của nước Mỹ đều xoay quanh Abraham Lincoln.

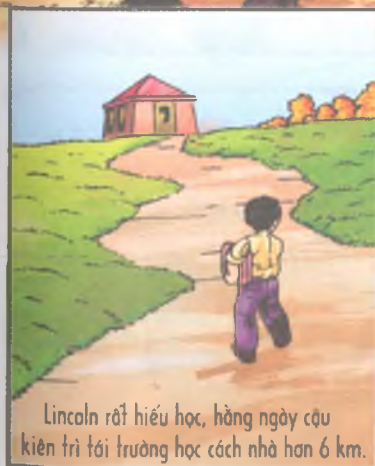

Abraham Lincoln sinh ngày 12 tháng 2 năm 1809 trong một gia đình dân khai hoang nghèo khổ ở bang Kentucky.

Gia đình Lincoln thường xuyên di chuyển khắp nơi, cậu bé Lincoln lớn lên trong gian khổ, nghèo khó như thế.

Cho dù mẹ và chị gái đều mất sớm, nhưng Lincoln vẫn lớn lên khỏe mạnh. Dáng người ông cao lớn nên được mọi người gọi là Abraham Cao kều.

MỌI NGƯỜI BIẾT
KHÔNG? NƯỚC
MỸ LÀ QUỐC
GIA TỰ DO
VÀ BÌNH
ĐẲNG DUY
NHẤT TRÊN
THẾ GIỚI.

CÒN NHỮNG
NGƯỜI XÂY DỰNG
NƯỚC MỸ LẠI
CHÍNH LÀ DÂN
KHAI HOANG NHƯ
CHÚNG TA ĐÂY!

BẤT KẾ GẬP
KHÓ KHĂN GÌ,
CHÚNG TA ĐỀU
PHẢI KIÊN CƯỜNG
ĐỔI MẶT.

VẬY MỖI
XỨNG ĐẲNG
VỚI TỔ TIÊN.

LỜI DIỄN
THUYẾT CỦA
LINCOLN
KHIẾN NGƯỜI
NGHE PHẤN
CHÂN.

NÓ LÀ MỘT
CHÀNG TRAI
THÔNG MINH
VÀ CHỊU KHÓ.

ĐỂ NÓ
LÀM DÂN
KHAI HOANG
THẾ NÀY,
THẬT PHI!

THẦN TƯỢNG
CỦA MÌNH LÀ
TỔNG THỐNG
WASHINGTON.

MÌNH SẼ NỖ LỰC
HỌC TẬP ĐỂ
TƯƠNG LAI TRỞ
THÀNH NGƯỜI VĨ
ĐẠI GIỐNG NHƯ
ÔNG ẤY.

Lincoln thường xuyên dùng thuyền
vận chuyển nông sản tới New Orleans
cùng với người em họ là Hanks.

Lần đó, Lincoln nhìn thấy một cảnh tượng
làm thay đổi số phận cuộc đời ông.

Ở BÊN KIA LÀM GÌ
MÀ NÁO NHIỆT THỂ?

ĐÓ... ĐÓ CHẴNG LẼ LÀ
CHỢ NỖ LỆ MIỀN NAM
MÀ NGƯỜI TA NÓI Ừ?

MẸ ƠI!

CON ƠI!

AI CHO HỌ
QUYỀN ĐÒI
XỬ TÀN NHÂN
VỚI NỖ LỆ
NHƯ THẾ?

CHỊU THÔI
MIỀN BẮC
CHÚNG TA
ĐẦU THỀ
NÀY.

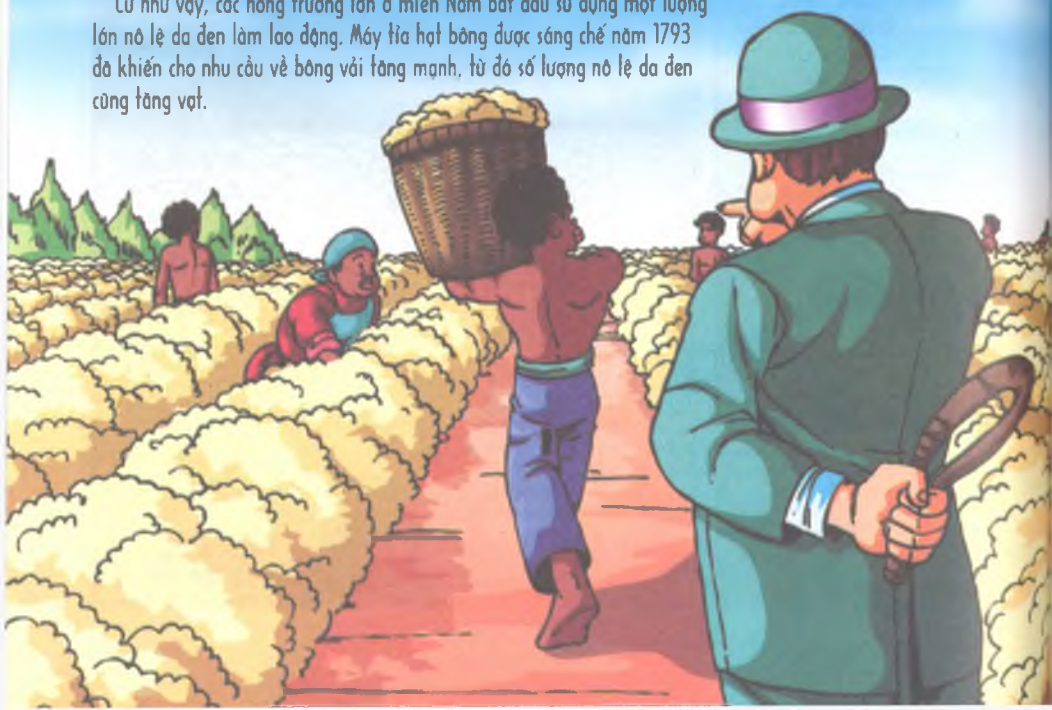
PHÁP LUẬT CỦA
CÁC BANG MIỀN NAM
ĐỀU THỪA NHẬN
CHẾ ĐỘ NỖ LỆ.

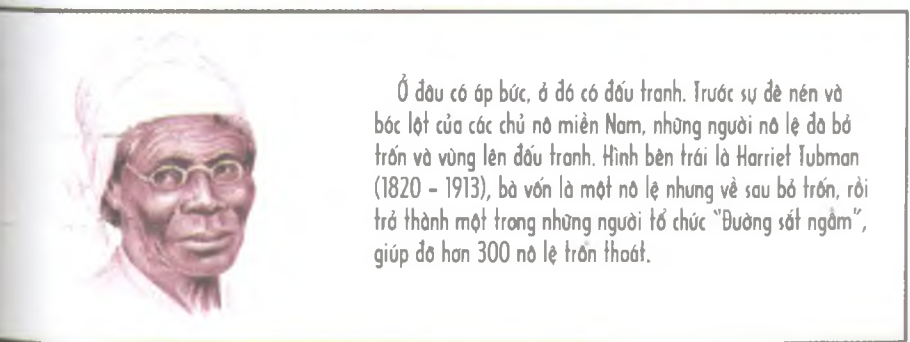
CHẾ ĐỘ
MAN RỢ NÀY
THẬT QUÁ
QUẤT!

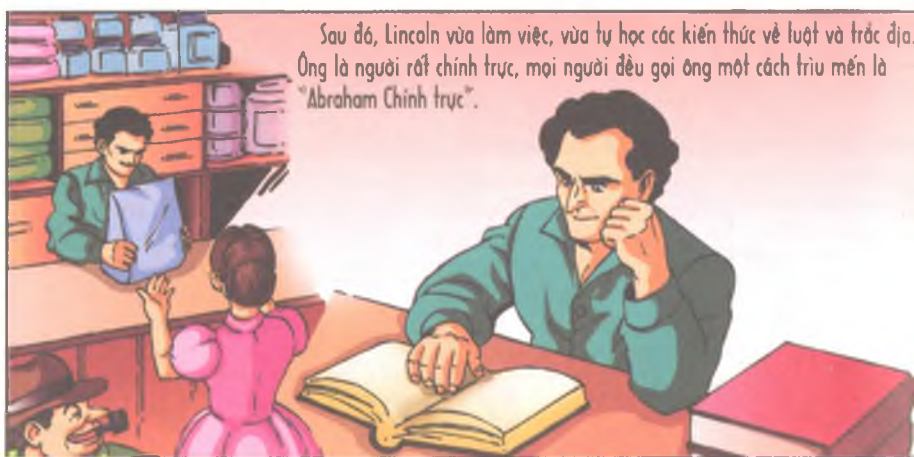
Trước khi miền Nam nước Mỹ giành độc lập, nơi đây
người ta trồng thuốc lá và bông vải là chính.

Cứ như vậy, các nông trường lớn ở miền Nam bắt đầu sử dụng một lượng lớn nô lệ da đen làm lao động. Máy tĩa hạt bông được sáng chế năm 1793 đã khiến cho nhu cầu về bông vải tăng mạnh, từ đó số lượng nô lệ da đen cũng tăng vọt.

THỂ CHẾ CHÍNH TRỊ CỦA NƯỚC MỸ

Nước Mỹ là quốc gia theo chế độ liên bang, sự ràng buộc của trung ương với địa phương rất hạn chế.

Ở nước Mỹ, các bang đều giống như một chính phủ tự trị nhỏ, có nghị viện riêng, có các dinh phủ dành cho quan chức, có hiến pháp và pháp luật của bang, thực hiện chế độ thống đốc bang nắm quyền. Chính phủ liên bang nước Mỹ kiểm soát chính trị trên toàn quốc, chủ yếu phụ trách soạn thảo các chính sách trọng đại về quốc phòng, ngoại giao và kinh tế. Liên bang có hiến pháp của liên bang, các bang có quyền tự trị rất lớn trong trường hợp không đụng chạm tới hiến pháp của liên bang.

Năm 1834, Lincoln đắc cử làm nghị sĩ của nghị viện bang Illinois, thực hiện bước đi đầu tiên vào con đường chính trị.

Do chăm chỉ học tập trong thời gian dài, Lincoln đã trở thành luật sư, ngày càng nổi tiếng.

Năm 1842, Lincoln kết hôn với tiểu thư Mary Todd.

Con đường làm nghị sĩ của Lincoln rất thuận buồm xuôi gió, sau khi làm nghị sĩ bang liên tiếp bốn nhiệm kỳ, vào năm 1846, ông đắc cử nghị sĩ thượng viện liên bang.

BÂY GIỜ MÌNH CÓ THỂ THAM GIA VÀO CHÍNH PHỦ LIÊN BANG RỒI, GẦN VỚI ƯỚC MƠ CỦA MÌNH THÊM MỘT BƯỚC.

MÌNH PHẢI TIẾP TỤC CỐ GẮNG LÊN!

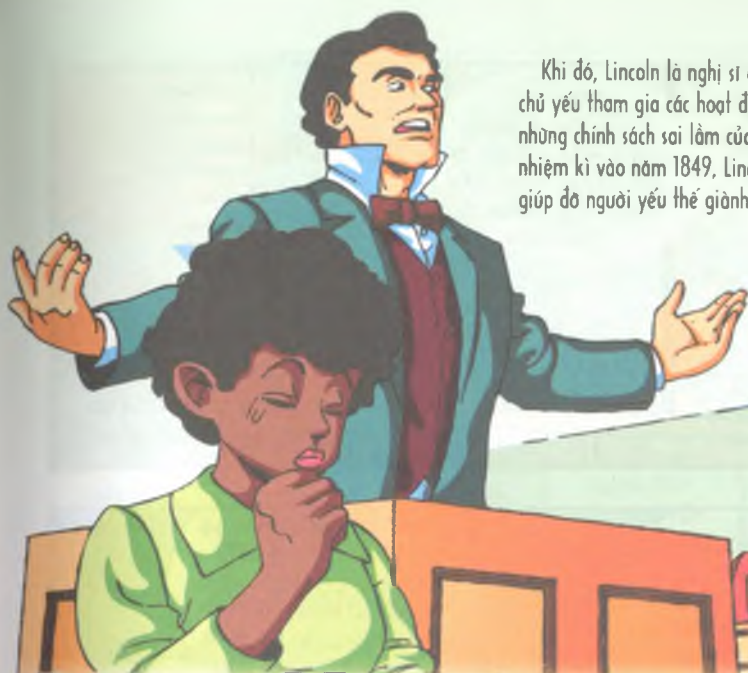

Cuộc chiến tranh Nam - Bắc bắt đầu

Năm 1852, nữ nhà văn Harriet Beecher Stowe đã viết một cuốn tiểu thuyết tên là "Túp lều bác Tôm". Nó trở thành cuốn tiểu thuyết bán chạy nhất, tạo ra làn sóng mạnh mẽ trong xã hội thời đó...

NHÀ VĂN
HARRIET
BEECHER
STOWE

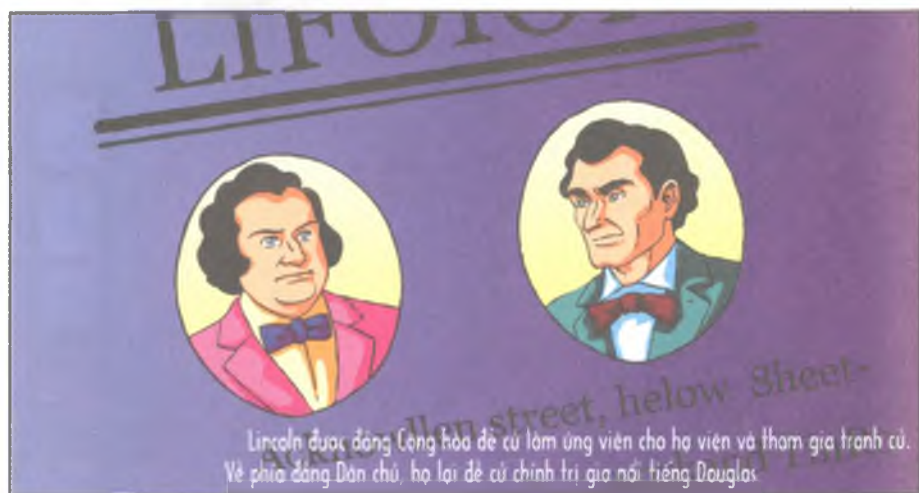

Khi đó, Lincoln là nghị sĩ của thượng viện liên bang, chủ yếu tham gia các hoạt động như phê phán đã kích những chính sách sai lầm của tổng thống. Sau khi hết nhiệm kì vào năm 1849, Lincoln hành nghề luật sư, giúp đỡ người yếu thế giành lại quyền lợi.

MUỐN XÓA BỎ CHÊ ĐỘ
NỖ LỆ THÌ PHẢI ĐỒNG
TÂM HIỆP LỰC SÁNG
LẬP RA MỘT CHÍNH
ĐẢNG MỚI.

Năm 1854, miền Bắc
triệu tập hội nghị để
ra kế hoạch sẽ thành
lập một chính đảng
mới ngoài đảng Dân
chủ và đảng Độc lập.

Lincoln và Douglas tiến hành tranh cử ở khắp nơi,
nhưng Douglas luôn luôn chiếm ưu thế.

KÍNH THUA CÁC CỬ
TRỊ CÁC THÀNH VIÊN
TRONG GIA ĐÌNH CẢI
LỘN THÌ SẼ PHÁ HOẠI
MỘT GIA ĐÌNH QUỐC
GIA CŨNG NHƯ VẬY.

NẾU CHẾ ĐỘ NỖ LỆ DẪN
TỚI SỰ CHIA RẼ TRONG
HỢP CHÚNG QUỐC THÌ
QUỐC GIA CỦA CHÚNG TA
SẼ DIỆT VONG.

Bằng hiệp là kết quả bầu cử đã biết trước,
Lincoln thua...

THẤT BẠI
KHÔNG LÀ GÌ
CÁI CHỈ LÀ BỊ
NGÃ MỘT CÁI
MÃ THÔI.

MÌNH PHẢI
ĐỨNG DẬY
MỘT LẦN
NỮA!

THƯA NGÀI
WASHINGTON,
CUỐI CÙNG TÔI
CŨNG ĐƯỢC LÀM
TỔNG THÔNG
GIỐNG NHƯ NGÀI
RỒI.

NHƯNG
NƯỚC MỸ
ĐANG GẶP
PHÁI NGUY
CƠ LỚN NHẤT
TỪ KHI GIÀNH
ĐỘC LẬP.

Khi đó, một thiếu
nữ New York gửi cho
Lincoln một bức thư
thư vị.

THƯA NGÀI TỔNG
THÔNG, KHUÔN MẶT
CỦA NGÀI QUÁ DÀI
VÀ HỒC HẮC, KHÔNG
CÓ SỰ UY NGHIÊM.
NẾU NGÀI ĐỂ RÁU
CÀM THÌ TRÔNG
SẼ ĐẸP HƠN
NHIỀU.

QUẢ
NHIÊN LÀ
TRÔNG
ĐẸP HƠN
NHIỀU.

Việc mà Lincoln
lo lắng nhất cuối
cùng vẫn xảy ra...

DỰA VÀO ĐẤU MÀ
CHÚNG TA THỪA NHẬN
ĐÁNG CỘNG HÒA PHẢN
ĐỐI CHÊ ĐỘ NÔ LỆ?

LỮ MIỀN BẮC
ĐÃ KHÔNG ĐỀM
XIA TỚI LỢI ÍCH
CỦA CHÚNG TA,
THẺ THÌ CHÚNG TA
HÃY THÀNH LẬP
CHÍNH PHỦ CỦA
RIÊNG MINH!

ĐỪNG!
HÃY ĐỂ CHO
LỮ MIỀN BẮC
NỀM THỦ CHÚT
LỢI HẠI CỦA
CHÚNG TA.

Ngày 2 tháng 1 năm 1861, ở miền nam có 7 bang lần lượt li khai khỏi liên bang. Ngày 8 tháng 2, liên minh miền Nam tuyên bố được thành lập tại Montgomery, bang Alabama. Họ tiến cử Jefferson Davis làm tổng thống.

Sau đó lại có thêm bốn bang gia nhập nên liên minh miền Nam có 11 bang, thủ đô đặt tại Richmond, bang Virginia.

■ MIỀN BẮC ■ MIỀN NAM

Dân số 2,5:1

Chiều dài đường sắt 2,4:1

Trọng tải đội thuyền buôn 9:1

Sản lượng công xưởng 10:1

Sản lượng các sản phẩm dệt sợi 14:1

Sản lượng sắt 15:1

Sản lượng vũ khí 32:1

Diện tích đất nông trường 3:1

Sản lượng lúa mạch 4,2:1

Sản lượng bông vải 1:24

Thời kì đầu chiến tranh, thực lực của cả nền kinh tế miền Bắc vượt xa so với miền Nam. Hãy xem bảng so sánh dưới đây:

Trước tình hình căng thẳng như vậy, Lincoln chính thức nhậm chức tổng thống...

THUA CÁC ĐỒNG BÀO
MIỀN NAM CÓ ĐIỀU BẤT MÂN
TRONG LÒNG, ĐẤT NƯỚC
CÓ DUY TRÌ ĐƯỢC NỀN HÒA
BÌNH HAY KHÔNG, KHÔNG
PHẢI DO TÔI QUYẾT ĐỊNH
MÀ LÀ DO CÁC QUÝ
VỊ QUYẾT ĐỊNH.

CHÚNG TA KHÔNG
PHẢI LÀ KẺ THÙ
CỦA NHAU MÀ LÀ
BẠN BÈ, CHÚNG TA
TUYỆT ĐỐI KHÔNG
THỂ TRỞ THÀNH
KẺ THÙ!

Nhưng lời kêu gọi của Lincoln không
có chút hiệu quả nào. Một buổi sáng
ngày 7 tháng 4 năm 1861...

Quân đội miền Nam bắt đầu tấn công,
hiếng pháo làm rung chuyển cảng Charleston
thuộc bang Nam Carolina, nơi có quân đội
của chính phủ liên bang đồn trú, mở màn
cho cuộc chiến tranh Nam - Bắc.

Ram - Bắc thống nhất

ĐOÀNG...

CHIẾN TRANH
VẤN CỬ NỔ RA.
LÚC NÀY VIỆC ĐỔI
THOẠI KHÔNG THỂ
GIẢI QUYẾT ĐƯỢC
TÌNH HÌNH.

NẾU CUỘC NỘI CHIẾN
TIẾP TỤC Kéo DÀI
HỢP CHÚNG QUỐC
NHẤT ĐỊNH SẼ
DIỆT VONG.

LÀM THỂ NÀO MỚI
NGĂN CHẶN ĐƯỢC
SỰ CHIA RẼ ĐÂY?
LÀM THỂ NÀO
MỚI ĐƯỢC?

Tháng 7 năm 1861, cuộc chiến
diễn ra gần Richmond.

TÔI KHÔNG
NGHĨ RẰNG SAU
BA THÁNG QUÂN
MIỀN NAM SẼ
ĐÁU HANG.

ĐÚNG VẬY,
CHO DÙ LÀ NHÀ
MÂY SẢN XUẤT VŨ
KHÍ HAY LÀ ĐƯỜNG SẮT
VẬN CHUYỂN VẬT TƯ,
MIỀN BẮC CỦA CHÚNG
TA ĐỀU PHÁT
TRIỂN HƠN.

HA HA, CỨ ĐỪNG
NGOÀI QUAN SÁT
CÙNG ĐƯỢC.

Nhưng miền Nam lại có nhiều tướng lĩnh xuất sắc và binh sĩ dũng cảm.

Tổng chỉ huy quân đội liên minh miền Nam là tướng Robert E. Lee.

XÔNG LÊN...
ĐÁNH BẠI
LUÔN QUÂN
MIỀN BẮC!

OÁI! QUÂN MIỀN
NAM MẠNH QUÁ!
KHÔNG CHỐNG CỤ
NỔI RỒI!

Í? QUÂN MIỀN BẮC
CHÚNG TA SAO LẠI
RÚT LUI THỀ?

SAO LẠI
NHƯ VẬY?
MỌI NGƯỜI
MAU CHẠY ĐI!

HƠ HƠ HƠ, BỌN
MIỀN BẮC BỊ ĐÁNH
ĐẾN VẮT CHÂN LÊN
CỔ CHẠY KÌA!

TÌNH HÌNH
KHÔNG KHẢ
QUAN.

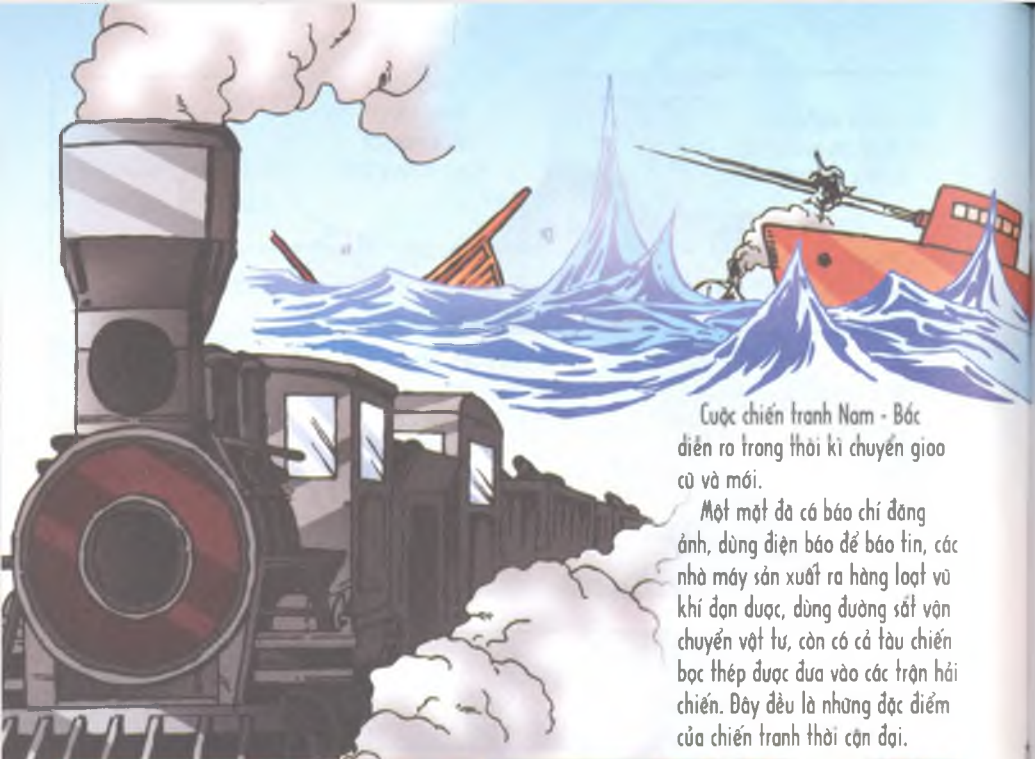
CUỘC CHIẾN TRANH
NÀY KHÔNG DỄ NHƯ
CHÚNG TA TƯỞNG.

PHẢI
NGHĨ RA
KÊ SÁCH
HAY HƠN.

CHÚNG TA CỬ
HẢI QUÂN PHONG
TỎA CÁC CẢNG
CỦA MIỀN NAM.

Ý HAY ĐÂY!
NHƯ VẬY BÔNG VẢI MÀ
NGƯỜI MIỀN NAM SẢN
XUẤT RA SẼ KHÔNG
THỂ BÁN CHO
CHÂU ÂU.

ĐÓ LÀ MỘT
ĐÒN NẶNG VỀ
KINH TẾ ĐỐI VỚI
MIỀN NAM.

Cuộc chiến tranh Nam - Bắc diễn ra trong thời kì chuyển giao cũ và mới.

Một mặt đã có báo chí đang ảnh, dùng điện báo để báo tin, các nhà máy sản xuất ra hàng loạt vũ khí đạn dược, dùng đường sắt vận chuyển vật tư, còn có cả tàu chiến bọc thép được đưa vào các trận hải chiến. Đây đều là những đặc điểm của chiến tranh thời cận đại.

Nhưng một khác thì phương thức chiến đấu không có nhiều khác biệt lắm so với thời trước, vẫn là dùng kỵ binh và bộ binh để đánh giáp lá cà.

Tướng Grant - tổng chỉ huy quân đội liên bang miền Bắc thời kì cuộc chiến tranh

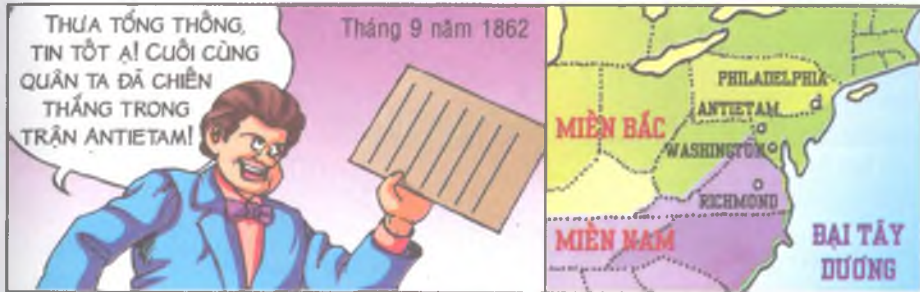

Tuy vị tướng giỏi Robert E. Lee liên tiếp đẩy lui quân miền Bắc ở các vùng, nhưng quân miền Bắc vẫn ngoan cường chiến đấu và phản công.

THƯA TỔNG THÔNG,
TIN TỐT Ạ! CUỐI CÙNG
QUÂN TA ĐÃ CHIẾN
THẮNG TRONG
TRẬN ANTIETAM!

Tháng 9 năm 1862

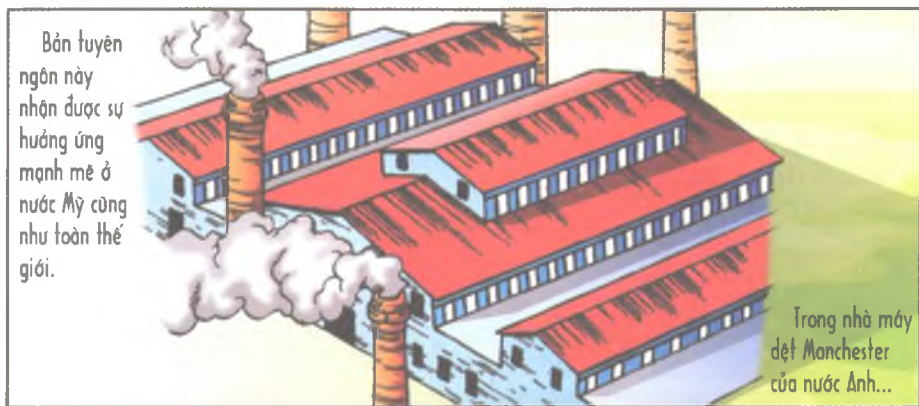

TUYỆT QUÁ, ĐÂY
ĐÚNG LÀ THỜI CƠ TỐT
ĐỂ CHÚNG TA PHÁT
BIỂU "TUYÊN NGÔN
GIẢI PHÓNG NÔ LỆ"!

ĐÚNG VẬY,
TUYÊN NGÔN
ĐƯỢC CÔNG BỐ
THÌ KHÔNG CHỈ
CÔNG DÂN CỦA
CHÚNG TA,

MÀ NGAY
CẢ CÁC NƯỚC
QUAN TÂM TỚI
CHIẾN TRANH
NAM - BẮC,
NHẤT ĐỊNH SẼ
ĐÚNG VỀ PHÍA
CHÚNG TA.

Sau khi chiến tranh kết thúc, đồi Gettysburg được mở mang thành nghĩa trang quốc gia. Ngày 19 tháng 11 năm đó, tại đây đã tổ chức lễ truy điệu các liệt sĩ.

87 NĂM TRƯỚC, ÔNG CHA CHÚNG TA ĐÃ TẠO DỰNG TRÊN LỤC ĐỊA NÀY MỘT QUỐC GIA MỚI, ĐƯỢC THAI NGHÉN TỰ TRUNG TỰ DO, ĐƯỢC CUNG HIỂN CHO NIỀM TIN RẰNG MỌI NGƯỜI SINH RA ĐỀU BÌNH ĐẲNG.

Trong buổi lễ, Lincoln đã phát biểu bài diễn văn nổi tiếng, tuy chỉ dài hai, ba phút ngắn ngủi nhưng nội dung lại làm lay động mạnh mẽ trái tim của mỗi người yêu tự do.

HIỆN TẠI CHÚNG TA
ĐANG TIẾN HÀNH MỘT
CUỘC NỘI CHIẾN VĨ ĐẠI
NHẪM KIỂM NGHIỆM
XEM QUỐC GIA NÀY...
HOẶC BẤT KÌ QUỐC
GIA NÀO THẠI NGHÉN
VÀ GIỮ VỮNG NIỀM TIN
TRÊN ĐÂY LIỆU CÓ
TRƯỜNG TỒN MÃI
MÃI HAY KHÔNG.

CHÚNG TA GẶP NHAU
TẠI ĐÂY, TRÊN BÀI CHIẾN
TRƯỜNG OANH LIỆT CỦA
CUỘC CHIẾN TRANH NÀY,
CHÚNG TA ĐẾN ĐÂY ĐỂ
CÙNG HIỆN MỘT PHẦN CHO
MẢNH ĐẤT, NƠI YÊN NGHỈ
CUỐI CÙNG CỦA NHỮNG
NGƯỜI ĐÃ HIẾN DẰNG MẠNG
SỐNG CHO SỰ SỐNG CÒN
CỦA QUỐC GIA.

NGƯỜI DỜI SẼ MÃI MÃI
KHÔNG BAO GIỜ QUÊN CÔNG
LAO CỦA CÁC LIỆT SĨ. DỜI VỚI
CHÚNG TA, NHỮNG NGƯỜI CÒN
SỐNG, THÌ VIỆC DUY NHẤT MÀ
CHÚNG TA CÓ THỂ LÀM ĐƯỢC
LÀ TIẾP TỤC SỰ NGHIỆP MÀ
NHỮNG NGƯỜI ĐÃ MẤT TUNG
CHIẾN ĐẤU ANH DŨNG TUNG
NỔ LỰC ĐẨY MẠNH NHƯNG
CHƯA HOÀN THÀNH.
CHÚNG TA TIẾP NHẬN TỪ
NHỮNG NGƯỜI ĐÃ KHUẤT
SÚ MỆNH VĨ ĐẠI NHỜ SỰ
CHE CHỜ CỦA THƯỢNG ĐẾ
MÀ QUỐC GIA NÀY SẼ SẴN
SINH MỘT NỀN TỰ DO MỚI
VÀ CHÍNH QUYỀN CỦA DÂN.
DO DÂN, VÌ DÂN NÀY SẼ
TRƯỜNG TỒN VĨNH CỬU.

Đó chính là bài diễn văn
Gettysburg nổi tiếng.

Sau trận Gettysburg, cục diện cuộc chiến bắt đầu có lợi cho quân miền Bắc. Quân miền Bắc do tướng Sherman chỉ huy đã tiêu diệt được một cứ điểm trọng yếu của quân miền Nam là thành phố Atlanta.

Còn một đội quân miền Bắc khác do tổng tư lệnh là tướng Grant chỉ huy công ngày càng tiến sát tới thủ đô của liên minh miền Nam là Richmond.

Trong thời gian diễn ra cuộc nội chiến, tàu hỏa được dùng để vận chuyển quân đội và vũ khí. Đây là lần đầu tiên tàu hỏa được con người sử dụng trong lĩnh vực quân sự.

Sau khi tiêu diệt cứ điểm Atlanta, tướng Sherman điều quân chi viện thần tốc đánh Richmond. Cuối cùng chiếm được thủ phủ Richmond của liên minh miền Nam.

Ngày 4 tháng 4 năm 1865,
trong thành phố Richmond...

Năm ngày sau, tổng chỉ huy quân đội miền Nam là tướng Robert E. Lee đầu hàng, tuyên bố cuộc chiến tranh kéo dài bốn năm — kết thúc.

TƯỚNG QUÂN, CHÚNG TÔI SẼ TẶNG LƯƠNG THỰC VÀ QUẦN ÁO, CHO QUÂN MIỀN NAM ĐỂ TỎ LÒNG KÍNH TRỌNG VỚI QUÂN ĐỘI ANH DŨNG CỦA NGÀI.

TƯỚNG GRANT, CẢM ƠN NGÀI, NGÀI ĐÚNG LÀ MỘT VỊ TƯỚNG VĨ ĐẠI.

TẠ ƠN CHÚA, NƯỚC MỸ LẠI TRỞ THÀNH QUỐC GIA THỐNG NHẤT MỘT LẦN NỮA.

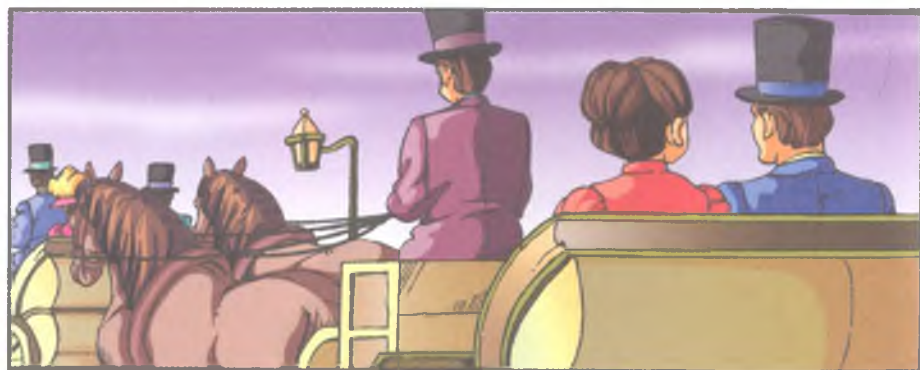
TỪ NAY VỀ SAU, SẼ KHÔNG CÓ THÊM ĐỒ MÁU NỮA. CHÚNG TA KHÔNG TRỪNG PHẠT BẤT KÌ LÃNH ĐẠO MIỀN NAM NÀO.

ĐÂY LÀ MỘT SỰ KHỞI ĐẦU MỚI.

HÃY ĐỒNG TÂM HIỆP LỰC KIẾN THIẾT DẤT NƯỚC TỰ DO NÀY!

Khi tất cả mọi người
đều say sưa theo dõi
vở kịch...

HA HA, VỞ
KỊCH NÀY
THẬT HÀI
HƯỚC.

THẦY CHƯA,
ĐÓ CHÍNH
LÀ KẾT CỤC
CỦA TÊN
BẠO CHƯA.

Hung thủ
hành thích
Lincoln là một
diễn viên theo
phe liên minh
miền Nam,
tên hán là
John Wilkes
Booth.

Mấy ngày sau, Booth
bị các binh sĩ bắn chết.

ANH NHẤT
ĐỊNH PHẢI
CỔ LÊN...

CHÚA ƠI,
XIN NGƯỜI HÃY
CỨU CHỖNG CON,
HÃY CỨU LẤY
TỔNG THỐNG CỦA
NƯỚC MỸ!

Sáng sớm ngày 15 tháng 4 năm 1865,
Abraham Lincoln - một trong những vị
tổng thống vĩ đại nhất từ thời kì dựng
nước của nước Mỹ đã từ biệt cõi trần,
hưởng thọ 56 tuổi.

GÌ CƠ?
TỔNG
THÔNG
LINCOLN BỊ
ÂM SÁT VÀ
QUA ĐỜI
RỒI Ủ?

HUNG THỦ
LÀ TAY DIỄN
VIÊN THEO
PHE MIỀN
NAM.

BÀN TAY ĐEN
GIẤU MẶT CHẮC
LÀ CHÍNH TRỊ
GIA HOẶC NHÓM
SÁT THỦ CỦA
MIỀN NAM.

MỘT CON NGƯỜI
VĨ ĐẠI NHƯ THẾ SAO
LẠI NHANH CHÓNG
RỜI BỎ CHÚNG TA
KIA CHỨ?

CHÚA ƠI, CON SẴN
SÀNG LẦY TÍNH MẠNG
CỦA MÌNH ĐỂ ĐỔI LẤY
SỰ SỐNG CHO ÔNG ÂY.

NHỮNG NGƯỜI
DA ĐEN MÔI ĐƯỢC
GIẢI PHÓNG NHƯ
CHÚNG TA CÒN CÓ
AI BẢO VỆ NỮA
ĐÂY?

Có một nhóm người vẫn không
cam tâm từ bỏ chế độ nô lệ.

HỪ! TUY MIỀN NAM
THỪA TRẬN, NHƯNG
MUỐN GIẢI PHÓNG
NÔ LỆ THỰC SỰ

VÀ CHO HỌ CÁI
QUYỀN BÌNH ĐẲNG
VỚI NGƯỜI DA TRẮNG
Ư, ĐÚNG LÀ NÂM MƠ!

ĐƯỢC! CHÚNG TA
SẼ THÀNH LẬP MỘT
TỔ CHÚC BÍ MẬT ĐỂ
TRỪNG PHẠT LỮ
DA ĐEN NÀY!

Nhưng người da trắng phản đối
việc giải phóng nô lệ đó thành
lập một tổ chức bí mật là đảng
Ku Klux Klan, chuyên khủng bố,
đàn áp người da đen.

CÚT XẾO,
TÊN MỌI
ĐEN ĐÁNG
GHÉT!

Tuy Hiến pháp Hoa Kỳ quy định rõ ràng là xóa bỏ chế độ nô lệ, nhưng sự kỳ thị trong thâm tâm của một bộ phận người da trắng đối với người da đen vẫn còn.

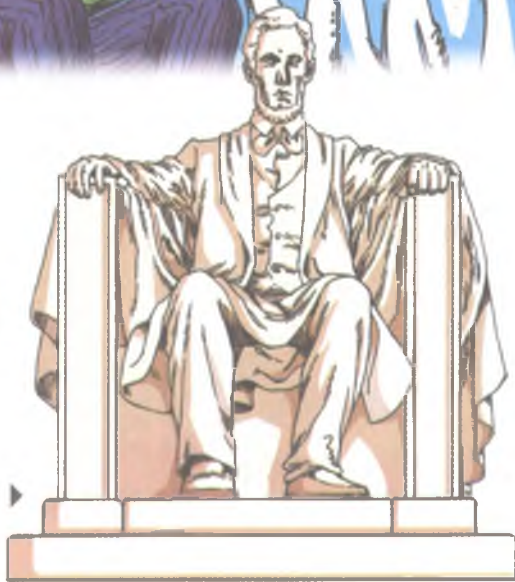
LỮ MỌI ĐEN
CHÚNG BAY
DỰA VÀO ĐÁU
MÀ CÓ QUYỀN
BẦU CỬ?

TÊN NÀO DÁM
ĐI BỎ PHIẾU THÌ
CHÚNG TAO SẼ
GIẾT CẢ NHÀ!

Do sự nỗ lực của Lincoln, Hợp chúng quốc Hoa Kỳ đã được cứu vãn khỏi nguy cơ bị chia rẽ.

Sau khi Lincoln qua đời, miền Bắc áp dụng các biện pháp kinh tế và chính trị để từng bước hòa nhập với các bang của miền Tây Nam. Nước Mỹ thống nhất cuối cùng đã bước lên con đường phát triển thần tốc.

Tượng ngồi của Abraham Lincoln trong nhà tưởng niệm Lincoln ở Washington.

Vào nửa đầu thế kỉ 19, lãnh thổ nước Mỹ được mở rộng gấp mấy lần, nền kinh tế tư bản chủ nghĩa ở miền Bắc phát triển thần tốc, trình độ về công nghiệp được nâng cao rõ rệt. Thế nhưng, miền Nam khi đó vẫn chìm đắm trong chế độ nô lệ lạc hậu và tàn khốc, do đó tạo thành mâu thuẫn gay gắt về nhiều mặt giữa hai miền. Chẳng hạn như miền Bắc rất cần đến lực lượng lao động hùng hậu và cộng đồng tiêu dùng rộng lớn, nhưng các chủ đồn điền miền Nam lại chiếm dụng hàng triệu nô lệ da đen, số tiền công trả cực kì ít ỏi. Đội ngũ nô lệ da đen đông đảo này về không thể tự do tới miền Bắc làm việc, vừa không có số tiền dư dật để mua hàng hóa của miền Bắc. Ngoài ra còn có thêm vô vàn xung đột về nguyên liệu cho công nghiệp, thuế quan. Cuối cùng mâu thuẫn

không thể hòa giải, cuộc chiến tranh giữa hai miền Nam Bắc chực chờ bùng nổ.

Do thiếu sự chuẩn bị đầy đủ để đối phó với chiến tranh, quân đội miền Bắc liên tiếp gặp thất bại trong thời kì đầu. Trong trận Manassas vào năm 1861, quân miền Bắc thất bại thảm. Vào năm 1862, quân miền Bắc lại bị quân miền Nam phá tan rất nhiều cứ điểm chiến lược ở trận tuyến phía Đông... Cùng với sự tiến triển của cục diện, để xoay chuyển tình thế bất lợi, Lincoln đã áp dụng một loạt các biện pháp như công bố "Tuyên ngôn giải phóng nô lệ", ban bố "Luật nhà đất", cải cách quân sự..., giúp cho tình thế có bước chuyển ngoặt lớn. Cuối cùng, miền Bắc đã giành thắng lợi về quân sự, giúp quốc gia khỏi bị chia rẽ.

Học thuyết Monroe

Ngày 2 tháng 12 năm 1823, trong thông điệp về tình hình đất nước, vị tổng thống thứ 5 của nước Mỹ là James Monroe đã đề ra nguyên tắc về chính sách đối ngoại của nước Mỹ, nhấn mạnh nước Mỹ và các cường quốc châu Mỹ và châu Âu sẽ không xâm phạm, không can thiệp lẫn nhau, sử gọi là "Học thuyết Monroe".

Khi đó, liên minh Thần thánh của châu Âu nhăm nhe can thiệp vào phong trào đấu tranh giành độc lập của châu Mỹ La tinh, nước Anh cũng thừa cơ mở rộng thuộc địa về phía khu vực châu Mỹ La tinh. Trong thông điệp về tình hình đất nước, tổng thống Monroe tuyên bố: Nước Mỹ sẽ không can thiệp vào công việc nội bộ của các cường quốc châu Âu hay xen vào vào các cuộc chiến tranh giữa họ. Nước Mỹ thừa nhận, đồng thời không can thiệp vào các thuộc địa tại châu Mỹ La tinh và nước bảo hộ của các cường quốc châu Âu. Các cường quốc châu Âu không được mở rộng thuộc địa tại Bắc Mỹ và Nam Mỹ. Bất kì ý đồ kiểm soát hay áp bức các quốc gia ở Bắc Mỹ và Nam Mỹ của bất kì cường quốc châu Âu nào đều bị xem là hành động thù địch với nước Mỹ, đồng thời đưa ra khẩu hiệu "châu Mỹ là châu lục của người châu Mỹ".

Phong trào bãi nô

Trong thời kì thuộc địa Bắc Mỹ và thời kì chiến tranh giành độc lập của nước Mỹ, Benjamin Franklin và Thomas Jefferson cùng những người khác đã từng đề xuất xóa bỏ chế độ nô lệ da đen. Sau khi nước Mỹ giành độc lập, các bang miền Bắc lần lượt xóa bỏ chế độ nô lệ, nhưng các bang miền Nam trái lại do sự phát triển nhanh chóng của kinh tế đồn điền nên chế độ nô lệ không ngừng mở rộng. Bắt đầu từ những năm 20 của thế kỉ 19, các loại hình tổ chức phong trào bãi nô bắt đầu xuất hiện tại nước Mỹ. Đến những năm 40, số lượng các tổ chức này đã lên tới gần 2.000, số người tham gia vượt quá 200.000 người, hình thành phong trào quần chúng hùng hậu. Rất nhiều người tham gia phong trào bãi nô chủ trương đấu tranh chính trị, đồng thời cũng có người chủ trương đấu tranh vũ trang.

Phong trào đấu tranh giải phóng nô lệ đã giáng một đòn mạnh vào chế độ nô lệ. Việc tổng thống Lincoln công bố "Tuyên ngôn giải phóng nô lệ" lại càng tượng trưng cho thắng lợi cuối cùng của phong trào xóa bỏ chế độ nô lệ.

Đường sắt ngầm

“Đường sắt ngầm” chỉ mạng lưới giao thông bí mật bao gồm các tuyến đường và trạm dừng chân bí mật ở miền Nam do những người chống lại chế độ nô lệ tổ chức ra nhằm giúp đỡ nô lệ da đen trốn thoát vào thế kỉ 19. Trước khi cuộc chiến tranh Nam – Bắc nổ ra, có khoảng 60.000 nô lệ da đen đã giành được tự do bằng con đường này. Một trong những người nổi tiếng của “Đường sắt ngầm” là Harriet Tubman, bà vốn là nô lệ, sau khi trốn thoát tới miền Bắc vào năm 1849, bà đã nhiều lần thâm nhập trở lại các bang miền Nam, giúp đỡ hơn 300 nô lệ trốn thoát tới miền Bắc. Harriet được những người chống lại chế độ nô lệ và nô lệ da đen gọi là nữ anh hùng chân chính. Ở một mức độ nhất định, “Đường sắt ngầm” đã làm lung lay chế độ nô lệ, thúc đẩy phong trào bãi nô phát triển như vũ bão.

Cuộc khởi nghĩa John Brown

Cuộc khởi nghĩa John Brown là cuộc khởi nghĩa chống lại chế độ nô lệ do người da đen và người da trắng cùng phát động trước khi cuộc chiến tranh Nam – Bắc diễn ra. Người lãnh đạo cuộc khởi nghĩa là John Brown, ông sinh ra trong một gia đình nông dân người da trắng. Cha ông chính là một người kiên định chống lại chế độ nô lệ. Khi lớn lên, Brown cũng tích cực tham gia phong trào bãi nô.

Tháng 10 năm 1859, Brown dẫn đầu một số người da trắng và người da đen tổ chức cuộc khởi nghĩa vũ trang tại Harpers Ferry, tiến hành bắt giữ chủ đồn điền, giải phóng nô lệ, đồng thời yêu cầu xóa bỏ chế độ nô lệ. Do thiếu sự chuẩn bị chu đáo và số ít không địch nổi số đông nên cuối cùng cuộc khởi nghĩa đã bị đàn áp, John Brown bị treo cổ. Tuy cuộc khởi nghĩa này thất bại nhưng nó đã đẩy mạnh phong trào giải phóng nô lệ tiếp tục phát triển.

Sự đối lập giữa hai miền Nam Bắc

Sau khi cuộc chiến tranh giành độc lập kết thúc, miền Bắc đi lên con đường phát triển chủ nghĩa tư bản, còn miền Nam thì tiếp tục mở rộng nền kinh tế đồn điền theo chế độ nô lệ. Giữa hai miền tồn tại mâu thuẫn sâu sắc về các lĩnh vực như nguyên vật liệu, lực lượng lao động.

Sự đối lập này thể hiện rõ cùng gay gắt trong cuộc tranh giành đất đai ở miền Tây, giai cấp tư sản miền Bắc và nông dân chủ trương các bang mới thành lập là các bang tự do, đi theo con đường phát triển kinh tế tư bản chủ nghĩa. Các chủ nô miền Nam thì lại chủ trương các bang mới thành lập là các bang cho phép chế độ nô lệ tồn tại, mưu đồ mở rộng chế độ nô lệ tới miền Tây. Các chủ nô miền Nam tận dụng địa vị của họ trong quốc hội và chính phủ để liên tiếp giành thắng lợi, làm dấy lên sự phẫn nộ của đông đảo nhân dân miền Bắc.

Năm 1854, tại Kansas đã nổ ra cuộc đấu tranh vũ trang của nông dân miền Tây và dân di cư đến từ các bang tự do nhằm phản đối các chủ nô miền Nam. Cuộc đấu tranh kéo dài cho tới năm 1856. Năm 1857, các chủ nô lại mưu đồ mở rộng chế độ nô lệ ra toàn lãnh thổ nước Mỹ. Khi đó, sự đối lập giữa hai miền Nam - Bắc phát triển tới mức không thể dung hòa, cuối cùng cuộc nội chiến đã nổ ra.

Sơ lược về lực lượng giữa hai miền Nam - Bắc trước cuộc nội chiến

Trước cuộc nội chiến, hai miền Nam - Bắc đều có các ưu thế riêng dưới đây.

Ưu thế của miền Bắc: Kinh tế phát triển, các ngành công nghiệp phát triển rầm rộ, sản lượng lương thực dồi dào, dân số đông hơn miền Nam (miền Bắc có tất cả 23 bang, dân số khoảng 22 triệu người; còn miền Nam chỉ có 11 bang với dân số khoảng 9 triệu người, trong đó có khoảng 3,5 triệu người là nô lệ da đen), giao thông vận tải phát triển, có nhiều tuyến đường sắt chính.

Ưu thế của miền Nam: Chuẩn bị cho chiến tranh đã lâu, dự trữ nguồn lực vật tư đầy đủ, miền Nam có một số tướng lĩnh tương đối tài năng về chỉ huy quân sự, được nước Anh viện trợ.

Lincoln - từ dân thường tới tổng thống nước Mỹ

Lincoln là vị tổng thống thứ 16 của nước Mỹ (nhiệm kỳ từ năm 1861 đến năm 1864), vị lãnh tụ của miền Bắc trong cuộc nội chiến Mỹ.

Lincoln sinh ngày 12 tháng 2 năm 1809 trong một gia đình nông dân nghèo khổ ở quận Hardin thuộc bang Kentucky. Cha mẹ ông là hậu duệ của dân di cư người Anh. Do gia cảnh bần hàn nên Lincoln ít được đi học, thời niên thiếu ông từng làm các công việc như công nhân bến phà, công nhân đồn điền, nhân viên bán hàng và thợ mộc.

Năm 1830, cả gia đình Lincoln chuyển tới bang Illinois thuộc miền Tây nước Mỹ. Tháng 8 năm 1834, Lincoln đắc cử nghị sĩ của bang này. Qua quá trình tự học vất vả, Lincoln trở thành luật sư vào năm 1836. Năm 1846, ông đắc cử làm nghị sĩ của thượng viện liên bang.

Lincoln là người ôn hòa và phản đối chế độ nô lệ. Ông cho rằng chế độ nô lệ là sai lầm, tán thành việc các bang mới thành lập trở thành bang tự do, nhưng ông cho rằng không trả tiền cho các chủ nô thì sẽ không thể xóa bỏ chế độ nô lệ. Năm 1850, Lincoln rút khỏi quốc hội, tiếp tục làm luật sư. Năm 1854, ông gia nhập đảng

Cộng hòa mới thành lập. Năm 1860, ông trở thành ứng viên tranh cử tổng thống của đảng Cộng hòa. Tháng 11 năm 1860, ông đắc cử làm tổng thống thứ 16 của nước Mỹ.

Trong thời gian Lincoln làm tổng thống, mâu thuẫn giữa hai miền Nam - Bắc không thể hòa giải, chiến tranh là khó lòng tránh khỏi. Sau khi Lincoln nhậm chức một tháng, cuộc nội chiến Mỹ nổ ra.

Để bảo vệ và duy trì sự thống nhất đất nước, Lincoln lãnh đạo nhân dân miền Bắc chiến đấu với quân đội miền Nam. Trong tình trạng quân đội liên bang liên tiếp thất bại vào thời kỳ đầu của cuộc chiến, Lincoln đã ban bố một loạt các pháp lệnh có lợi cho nhân dân, khơi gợi được lòng nhiệt tình chiến đấu của nhân dân như "Luật nhà đất". Ngày 22 tháng 9 năm 1862, với dũng khí phi thường, Lincoln đã công bố "Tuyên ngôn giải phóng nô lệ", theo bản tuyên ngôn thì kể từ ngày 1 tháng 1 năm 1863, nước Mỹ hoàn toàn xóa bỏ chế độ nô lệ.

Tháng 11 năm 1864, Lincoln đắc cử tổng thống lần thứ hai.

Lincoln bị ám sát

Mùa xuân năm 1865, cuộc nội chiến kết thúc với thắng lợi của quân miền Bắc. Buổi tối ngày 14 tháng 4 năm 1865, tổng thống Lincoln và phụ nhân cùng tới nhà hát kịch để xem biểu diễn. Vào 10 giờ 15 phút, khi tổng thống Lincoln đang ở trong phòng ghế VIP, John Wilkes Booth, một diễn viên ủng hộ liên minh miền Nam, đã bắn lên sau lưng ông. Do gã Booth đã chọn đúng thời điểm cao trào của vở kịch, nên trong số hơn 1.600 khán giả, chỉ có rất ít người nghe thấy tiếng súng, tiếp theo là quang cảnh hỗn loạn trong phòng ghế VIP của Lincoln. Nhân cơ hội đó, gã Booth từ trong phòng ghế VIP nhảy lên sân khấu và trốn thoát. Vào hồi 7 giờ 20 phút sáng hôm sau, Lincoln qua đời tại bệnh viện, hưởng thọ 56 tuổi. Ông là vị tổng thống đầu tiên trong lịch sử nước Mỹ bị ám sát.

Là một trong những tổng thống lãnh đạo

nhân dân Mỹ bảo vệ và duy trì sự thống nhất của đất nước, xóa bỏ chế độ nô lệ, đem lại tự do cho nô lệ da đen, trải đường cho chủ nghĩa tư bản nước Mỹ phát triển, Lincoln chiếm giữ vị trí cao quý trong lòng nhân dân Mỹ, ông được vinh danh là một trong những tổng thống vĩ đại nhất sánh ngang với tổng thống George Washington.

Cuộc nội chiến bùng nổ

Tháng 11 năm 1860, là đảng viên đảng Cộng hòa phản đối chế độ nô lệ, việc Lincoln đắc cử làm tổng thống có nghĩa là đảng Dân chủ và các chủ nô mất địa vị ưu thế trong chính phủ liên bang. Kể từ tháng 12 năm 1860, các bang Nam Carolina, Georgia, Alabama... lần lượt tuyên bố li khai khỏi liên bang.

Đầu tháng 2 năm 1861, bảy bang miền Nam gồm Nam Carolina và các bang khác triệu tập đại hội đại biểu tại Montgomery thuộc bang Alabama, tuyên bố thành lập liên minh miền Nam, đồng thời tiến cử Jefferson Davis làm tổng thống. Về sau lại có thêm bốn bang nữa gia nhập. Để cứu vãn tình thế, chính phủ liên bang đã triệu tập cuộc hội đàm hòa bình tại Washington D. C, nhưng miền Nam từ chối hòa giải.

Ngày 12 tháng 4 năm 1861, quân đội miền Nam nã pháo tấn công và chiếm lấy cứ điểm quan trọng Sumter tại cảng Charleston thuộc bang Nam Carolina do quân liên bang đồn trú. Ngày 15 tháng 4, tổng thống Lincoln tuyên bố trong nước đang có cuộc nổi loạn, cuộc nội chiến Mỹ chính thức nổ ra.

Hai giai đoạn của cuộc nội chiến Mỹ

Từ năm 1861 tới năm 1862 là giai đoạn thứ nhất của cuộc nội chiến Mỹ. Quân đội liên bang chiếm ưu thế rõ rệt về nhân lực, vật lực và tài chính. Quân đội miền Nam thì chiếm ưu thế về mặt chuẩn bị quân sự và kinh nghiệm tác chiến.

Chiến trường nơi diễn ra những trận giao chiến của hai bên chủ yếu gồm hai mặt trận phía Đông và phía Tây. Trong đó mặt trận phía Đông là chiến trường chính. Tuy ở chiến trường phía Tây, quân liên bang do tướng Grant chỉ huy liên tiếp giành thắng lợi, giành được từ tay quân miền Nam cứ điểm chiến lược trọng yếu. Nhưng ở chiến trường phía Đông thì quân liên bang lại liên tiếp thất bại thảm hại.

Để giành chiến thắng trong cuộc chiến, Lincoln dứt khoát áp dụng một loạt các biện pháp đối nội. Ông đã lần lượt ban bố các pháp lệnh như "Luật đất đai", do đó đã kích lệ lòng nhiệt tình tham gia chiến đấu của nhân dân. Công nhân, nông dân và người da đen tích cực tham gia quân đội liên bang. Tháng 9 năm 1862, Lincoln lại công bố bản "Tuyên ngôn giải phóng nô lệ" gây chấn động thế giới. Nội dung tuyên bố kể từ ngày

1 tháng 1 năm 1863, việc nước Mỹ xóa bỏ chế độ nô lệ bắt đầu có hiệu lực. Do đó cuộc nội chiến bước sang giai đoạn thứ hai.

Tháng 3 năm 1863, quốc hội liên bang lại thông qua "Luật tuyển quân" để tăng cường binh lực cho miền Bắc. Lincoln còn điều chỉnh bộ máy lãnh đạo quân sự, giao cho tướng Grant vốn có tài năng quân sự xuất sắc làm tổng tư lệnh quân đội liên bang. Những biện pháp này của chính phủ Lincoln rất hợp lòng dân, ảnh hưởng tích cực đối với sự chuyển biến cục diện cuộc chiến.

Năm 1863, quân miền Bắc chuyển biến tốt về mặt quân sự. Đầu tháng 7, trên chiến trường phía Đông, quân đội của hai miền gặp nhau tại Gettysburg. Đây là trận chiến lớn nhất trong cuộc nội chiến Mỹ, quân liên bang giành chiến thắng, miền Bắc bắt đầu nắm quyền chủ động.

Tháng 4 năm 1865, thủ đô Richmond của liên minh miền Nam bị quân liên bang chiếm giữ. Ngày 9 tháng 4, tổng tư lệnh quân đội miền Nam là tướng Robert E. Lee đã đầu hàng tướng Grant, cuộc nội chiến Mỹ kết thúc.

Tính nhất và ý nghĩa của cuộc nội chiến

Cuộc nội chiến Mỹ diễn ra từ năm 1861 tới năm 1865 là cuộc cách mạng dân quyền lần thứ hai trong lịch sử nước Mỹ. Nó là kết quả tất yếu phát triển từ sự đối lập giữa hai chế độ là tư bản và nô lệ. Sau khi kết thúc với chiến thắng của miền Bắc, những người theo chủ nghĩa tư bản nắm giữ chính quyền, duy trì sự thống nhất đất nước, xóa bỏ chế độ nô lệ, tiến thêm một bước quét sạch những chuỗi ngai vật đối với sự phát triển của chủ nghĩa tư bản. Thế nhưng, cuộc nội chiến không hoàn toàn xóa bỏ được sự kì thị chủng tộc, người da đen vẫn bị đối xử không bình đẳng.

Cách mạng dân quyền của nước Mỹ vẫn tiếp tục được tiến hành, chỉ là chuyển sang hình thức hợp pháp hóa, nằm trong thể chế và bằng biện pháp hòa bình. Cho tới ngày nay, đồng đảo dân di cư vẫn ra sức đấu tranh giành lấy quyền lợi cho bản thân, xã hội nước Mỹ vẫn không ngừng day sóng.

"Tuyên ngôn giải phóng nô lệ"

"Tuyên ngôn giải phóng nô lệ" là một trong những văn bản quan trọng nhất trong lịch sử nước Mỹ, được tổng thống Lincoln công bố vào ngày 22 tháng 9 năm 1862 trong thời gian diễn ra cuộc nội chiến. Nội dung tuyên ngôn: Kể từ ngày 1 tháng 1 năm 1863, tất cả nô lệ da đen trong các bang nổi loạn ở miền Nam đều trở thành người tự do, với các bang theo chế độ nô lệ nhưng không tham gia nổi loạn thì sẽ áp dụng biện pháp giải phóng nô lệ bằng hình thức tự nguyện, dần dần và có bồi thường. Nô lệ da đen có thể gia nhập quân đội và hải quân liên bang.

Sau khi "Tuyên ngôn giải phóng nô lệ" được ban bố, nó nhận được sự ủng hộ từ đồng đảo quân chúng, giúp cho tình thế cuộc nội chiến phát triển theo chiều hướng có lợi cho miền Bắc.

Trận Gettysburg

Trận Gettysburg là trận đánh lớn nhất, đẫm máu nhất, đồng thời cũng là bước ngoặt trong cuộc nội chiến Mỹ. 170.000 quân của cả hai phe miền Bắc và miền Nam đã chiến đấu ác liệt ba ngày ba đêm tại nơi đây.

Ngày đầu tiên của trận chiến (ngày 1 tháng 7 năm 1863), quân miền Nam phát động tấn công mạnh về vùng đất cao nơi có quân miền Bắc phòng thủ. Quân liên bang thương vong nặng nề, chỉ riêng số quân bị bắt làm tù binh đã lên tới hơn 5.000 người.

Buổi chiều ngày thứ hai của trận chiến (ngày 2 tháng 7), quân miền Nam dùng 300 khẩu pháo tấn công dữ dội về phía quân liên bang. Qua những đợt chống trả dũng cảm, quân liên bang đã chặn được cuộc tấn công này.

Ngày thứ ba của trận chiến (ngày 3 tháng 7), quân miền Nam phát động tổng tấn công, các sư đoàn trưởng, lữ đoàn trưởng, đích thân ra trận xung kích, cuộc chiến đấu vô cùng ác liệt, đến nỗi về sau người ta phát hiện ra rằng, một thân cây trên chiến trường có tới hơn 250 phát đạn. Cuối cùng quân liên bang giành chiến thắng. Sau cuộc chiến, thi thể chất cao như núi, quân miền Nam chết trận 28.000 người, quân miền Bắc chết trận 23.000 người.

Những tay súng bắn tỉa trong cuộc chiến tranh Nam – Bắc

Trong cuộc chiến tranh Nam – Bắc, hai bên đều chuẩn bị sẵn hàng loạt những tay súng bắn tỉa. Các sĩ quan và pháo binh nơi tiền tuyến trở thành mục tiêu diệt chủ yếu của họ.

Vào năm 1861, quân đội liên bang đã tuyển mộ hai biệt đội bắn tỉa thiện xạ. Tiêu chuẩn của họ vô cùng nghiêm ngặt, mức yêu cầu thấp nhất là cũng phải bắn liên tiếp 10 phát trong cự li 200 m, mỗi phát đạn đều phải trúng vào trong đường tròn có đường kính 25 cm. Nhìn chung họ thường phối hợp để cùng hành động và giành được hiệu quả tác chiến rất cao.

Số người bắn tỉa của quân miền Nam không nhiều như quân miền Bắc, nhưng họ cũng đều là các tay bắn tỉa trong ngàn người chọn lấy một người, có thể đi lại thoải mái trên chiến trường, lựa chọn các vị trí bắn tỉa hiệu quả nhất. Trong suốt thời gian diễn ra cuộc nội chiến, ít nhất có ba vị tướng của quân liên bang đã ngã xuống trước họng súng của các tay bắn tỉa miền Nam, các sĩ quan cấp trung trở xuống thì lại càng không đếm xuể, thậm chí tổng thống Lincoln trong khi thị sát chiến trường cũng trở thành mục tiêu tấn công của họ. Bản thân ông thoát nạn nhưng người đi tháp tùng ông lại bị trúng đạn.

Lincoln biết sai thì sửa

Ở thời kì đầu của cuộc chiến tranh Nam – Bắc, do quân đội liên bang liên tiếp thất bại, Lincoln vô cùng phiền não, đến mức ông mất ăn mất ngủ.

Một hôm, một sĩ quan đang nghỉ ngơi điều trị vết thương xin phép về nhà thăm vợ đang ốm nặng, nhưng lại bị Lincoln nghiêm mặt mắng mỏ, viên sĩ quan đó thất vọng và bỏ đi. Sáng sớm hôm sau, khi trời chưa kịp sáng thì viên sĩ quan đó đột nhiên nghe thấy tiếng gõ của phòng. Khi mở cửa ra thì đó lại chính là Lincoln. Lincoln thành khẩn nói: “Anh bạn thân mến, hôm qua tôi đã cư xử quá thô lỗ. Đối với những người hiến mình cho đất nước, đặc biệt là những người đang gặp khó khăn, tôi không nên làm như vậy mới phải. Tôi đã hối hận suốt cả đêm và không tài nào ngủ được. Bây giờ xin anh hãy tha thứ cho tôi.” Lincoln còn đích thân xin bộ Lục quân cho viên sĩ quan này nghỉ phép, đồng thời đưa anh ta tới cầu cảng để lên tàu về quê.

Lincoln tự chủ phần mình là gà nguồn

Có một lần, Lincoln và con trai cả cùng đi xe ngựa ra phố. Trên phố, họ bị một đoàn quân qua đường chặn lại. Lincoln mở cửa xe, nhào người ra hỏi một người đi đường: “Này ông, đoàn nào thế kia?” Người đi đường đó cho rằng ông có ý mỉa mai quân đội, liền lớn tiếng đáp lại: “Quân đội liên bang đây! Anh đúng là một gã ngốc!” Không ngờ Lincoln lại không tức giận mà chỉ cất lời cảm ơn rồi đóng cửa xe. Ông nghiêm túc nói với con trai: “Có người nói thật trước mặt con thì đó là niềm hạnh phúc. Cha đúng là một gã ngốc.”

Đảng 3 K

Không lâu sau khi chiến tranh Nam – Bắc kết thúc, các chủ nô miền Nam, các sĩ quan xuất ngũ trong quân đội miền Nam cùng với một số người da trắng bất mãn gay gắt với thời cuộc đã thành lập đảng 3 K tại bang Tennessee vào năm 1865, bí mật báo thù những người da đen.

Đảng 3 K là tên gọi tắt của đảng Ku-Klux-Klan. Từ “Ku-Klux” bắt nguồn từ tiếng Hy Lạp, nghĩa là “bang hội”, “tổ chức”. Từ “Klan” bắt nguồn từ bộ lạc Scotland, chứng tỏ những người sáng lập ra tổ chức này đều là hậu duệ của dân di cư Scotland. Vì ba từ này đều mở đầu bằng chữ “K”, cho nên mọi người quen gọi họ là đảng 3 K, bên cạnh cái tên “liên minh da trắng” hoặc “đế quốc vô hình”.

Họ có kỉ luật đảng vô cùng nghiêm khắc, cấp dưới phải tuyệt đối phục tùng cấp trên.

Đảng 3 K gieo rắc chủ nghĩa phân biệt chủng tộc, chủ trương tước đoạt quyền lợi cơ bản của người da đen, thông qua các thủ đoạn khủng bố như bắt cóc con tin, hình phạt riêng biệt, tàn sát... để bức hại người da đen và những người có tư tưởng cởi mở. Các hoạt động kì thị chủng tộc xấu xa của họ vẫn còn kéo dài tới ngày nay.

Thủ đô Washington D.C của nước Mỹ

Thủ đô Washington D.C của nước Mỹ có tên gọi đầy đủ là "Đặc khu Columbia Washington", cái tên được đặt để tưởng nhớ vị tổng thống đầu tiên của nước Mỹ là George Washington và người đầu tiên phát hiện ra châu Mỹ là Columbus. Thành phố nằm bên bờ Đông Bắc của sông Potomac tại nơi giao nhau với sông Anacostia, nằm giữa tiểu bang Maryland và tiểu bang Virginia, trực thuộc chính phủ liên bang về mặt hành chính.

Vào thời kì đầu dựng nước, các nghị sĩ của hai miền Nam - Bắc đều muốn đặt thủ đô trong địa phận của phe mình nên đã tranh luận gay gắt. Cuối cùng, quốc hội ra nghị quyết để tổng thống Washington chọn địa điểm. Là người thông minh, tổng thống Washington đã chọn đường ranh giới tự nhiên giữa hai miền Nam - Bắc thời đó là bờ sông Potomac làm nơi đặt thủ đô.

Tổng diện tích của đặc khu là 6.094 km², diện tích thành phố là 178 km², là trung tâm chính trị, văn hóa, giáo dục của nước Mỹ. Nhà Trắng, quốc hội, tòa án tối cao và đại đa số các cơ quan của chính phủ liên bang đều đặt tại đây.

Washington D. C có hàng trăm công trình kiến trúc, đài tưởng niệm, tổng thống dài, trong đó đại đa số đều có liên quan tới các đời tổng thống, chẳng hạn như đài

tưởng niệm Washington, nhà tưởng niệm Thomas Jefferson và nhà tưởng niệm Lincoln... Washington còn có các viện bảo tàng nổi tiếng như Bảo tàng Nghệ thuật Quốc gia Mỹ, Bảo tàng Quốc gia Không gian và Hàng không, Bảo tàng Quốc gia Lịch sử tự nhiên... Thư viện Quốc hội Hoa Kỳ ở bên trong đặc khu được bắt đầu xây dựng vào năm 1800 là thư viện lớn thứ hai trên thế giới chỉ đứng sau Thư viện V. I. Lenin ở Moscow của Nga. Nằm kế bên Thư viện Quốc hội là Thư viện Shakespeare vốn nổi tiếng khắp thế giới về việc lưu trữ các tác phẩm nổi tiếng của Shakespeare và các văn bản nghiên cứu liên quan. Ngoài ra, nhà hát Washington, dàn nhạc giao hưởng quốc gia, trung tâm trình diễn nghệ thuật John F. Kennedy... đều là những cơ quan văn hóa nổi tiếng của nước Mỹ. Công trình kiến trúc có diện tích lớn nhất nước Mỹ, nơi đặt trụ sở bộ Quốc phòng Mỹ chính là Lầu Năm Góc. Nó là một công trình kiến trúc nằm cạnh do năm kiến trúc hình chữ nhật liên kết với nhau.

Phong cảnh của Washington D.C vô cùng đẹp mắt, có thể nói là rợp bóng cây xanh. Nó có rất nhiều công viên, đường đi rợp bóng cây và các quảng trường có thảm cỏ. Công viên lớn nhất trong thành phố là công viên Croke với diện tích là 710 ha.

Nhà Trắng - dinh tổng thống của nước Mỹ

Nhà Trắng là dinh tổng thống của nước Mỹ, nằm ở phía Nam của đại lộ Pennsylvania do kiến trúc sư James Hoban thiết kế. Tháng 10 năm 1792, tổng thống đầu tiên của nước Mỹ là George Washington đã làm lễ khởi công, năm 1800 thì công trình được xây dựng xong. Kể từ đời tổng thống thứ hai là John Adams trở đi, các đời tổng thống đều lấy nơi này làm nơi ở và làm việc.

Ban đầu, Nhà Trắng được thiết kế sơn màu xám. Trong cuộc chiến tranh Anh - Mỹ vào năm 1814, Nhà Trắng bị quân Anh phóng hỏa và bị hư hại nghiêm trọng. Để che phủ những vết cháy, có người đã xuất sơn lại thành màu trắng. Do đó, Nhà Trắng cũng được gọi là "tòa Bạch Ốc từng bị hỏa hoạn". Năm 1902... tổng thống Theodore Roosevelt chính thức đặt tên nó là "Nhà Trắng".

Hiện tại, trải qua nhiều lần xây dựng lại, Nhà Trắng có diện tích khoảng 7,3 ha, gồm 132 phòng và gồm có ba phần là tòa nhà chính, cánh Tây, cánh Đông.

Mặt phía Bắc của tầng một là lối vào chính, sau khi vào trong cổng thì theo thứ tự sẽ là tiền sảnh, sảnh trong và phòng Xanh Da Trời nổi tiếng (phòng quốc yến, nơi dành cho các vị khách nghi

ngôi), phòng Đỏ (phòng dành cho phu nhân tổng thống tiếp khách), phòng Xanh Lục (phòng đón tiếp khách không chính thức) cùng với phòng lớn tiếp đãi ngoại giao (phòng dành cho tổng thống tiếp đãi các nguyên thủ và đại sứ ngoại quốc). Bên trong phòng tiếp đãi ngoại giao có treo một bức tranh sơn dầu hình tròn lớn vẽ phong cảnh nước Mỹ, thậm chí phía Nam ngay phía trước phòng là dành để tổ chức nghi lễ đón tiếp chính thức. Tầng hai và tầng ba của tòa nhà chính là thư viện (chủ yếu chứa sách báo về lịch sử nước Mỹ và các danh nhân), phòng bản đồ (lưu giữ bản đồ các phiên bản hiện đại), bốn nhà trưng bày (trưng bày các kiểu bộ đồ ăn viên vàng của Anh - Pháp và đồ gốm sứ Trung Quốc), ngoài ra còn có phòng ngủ của vợ chồng tổng thống, phòng sinh hoạt chung.

Cánh Đông chủ yếu gồm rạp hát, văn phòng của phu nhân, phòng viết lách và lối vào tham quan.

Cánh Tây là văn phòng làm việc của tổng thống và các viên chức Nhà Trắng. Nơi này có một căn phòng quan trọng nhất trong Nhà Trắng - đó là phòng Bầu Dục, nơi tổng thống xử lí các công việc hàng ngày, kí các quyết định và mệnh lệnh hành chính, hội đàm.

Nhà tưởng niệm Lincoln

Nhà tưởng niệm Lincoln là một công trình kiến trúc cổ điển bắt chước theo ngôi đền Parthenon của Hy Lạp cổ đại.

Năm 1867, tức là hai năm sau khi Lincoln bị ám sát, quốc hội nước Mỹ đã thông qua dự án xây dựng nhà tưởng niệm Lincoln. Năm 1913 đưa ra phương án thiết kế, năm 1914 động thổ khởi công, năm 1922 thì hoàn thành. Từ khi thông qua dự án tới khi nghiệm thu kéo dài tới 55 năm với 13 đời tổng thống. Cả công trình kiến trúc với tổng chiều dài từ Nam đến Bắc là 58 m, chiều rộng từ Đông sang Tây là 36 m, cao 25 m, xung quanh nhà tưởng niệm là 36 cột đá cẩm thạch màu trắng đại diện cho 36 tiểu bang khi tổng thống Lincoln qua đời. Trên mỗi gờ đỡ đều có khắc tên của các tiểu bang đó.

Bước vào bên trong nhà tưởng niệm, đập ngay vào mắt là một pho tượng ngồi của tổng thống Lincoln ở chính giữa do hơn 20 tấm đá cẩm thạch ghép thành, kĩ nghệ tinh xảo, trông giống như một pho tượng điêu khắc bằng đá nguyên khối. Dưới ánh sáng của đèn chiếu, trông bức tượng

rất bề vệ, trang nghiêm giống như thật. Trên bức tường phía bên trái của pho tượng có khắc những lời diễn thuyết của tổng thống Lincoln khi ông đắc cử tổng thống lần thứ hai, trên bức tường phía bên phải thì khắc bài diễn văn nổi tiếng của Lincoln ở Gettysburg. Trên bức tường ngay sau lưng bức tượng ngồi thì khắc như sau: "Lincoln đã cứu văn hiến bang, nhân dân luôn khắc ghi trong lòng". Xung quanh còn trang trí bằng các bức tranh tường có liên quan tới giải phóng nô lệ, Nam - Bắc thống nhất cùng những bức tranh tượng trưng cho chính nghĩa và sự bình đẳng, thân thiện. Ngoài ra, trong nhà tưởng niệm còn trưng bày một số kỉ vật có liên quan tới tổng thống Lincoln.

Nhà tưởng niệm Lincoln là một trong những thắng cảnh được chào đón nhất ở Washington D.C. Cứ vào ngày mừng 6 tháng 4 hằng năm (ngày phục sinh theo truyền thống Mỹ), có hàng trăm hàng ngàn người Mỹ tới chiêm ngưỡng nhà tưởng niệm Lincoln với tấm lòng tôn kính.

Tượng Nữ thần Tự do

Tượng Nữ thần Tự do là biểu tượng của nước Mỹ, nó là món quà của nước Pháp tặng cho nước Mỹ chào mừng dịp kỉ niệm 100 năm nước Mỹ giành độc lập. Tên gọi đầy đủ của nó là "Tượng đài quốc gia Nữ thần Tự do".

Từ năm 1874 người ta đã bắt đầu đúc tượng, đến năm 1884 thì hoàn thành, mất tới cả thảy 10 năm. Ngày 6 tháng 7 năm 1884, tượng Nữ thần Tự do được chính thức tặng cho nước Mỹ. Ngày 5 tháng 8, phần bệ đỡ của tượng Nữ thần Tự do bắt đầu được xây dựng trên đảo Liberty của Manhattan. Tháng 6 năm 1885, pho tượng được vận chuyển tới New York. Trung tuần tháng 10 năm 1886, việc ráp tượng hoàn thành và đặt cố định lên bệ đỡ. Ngày 28 tháng 10, tổng thống Mỹ Grover Cleveland đích thân chủ trì buổi lễ khánh thành với hàng vạn người tham dự.

Pho tượng Nữ thần Tự do cao 46 m, phần bệ đỡ cao 47 m, tổng chiều cao 93 m, chỉ riêng ngón tay trỏ của pho tượng đã dài 2,5 m và rộng 1 m, nó là công trình kiến trúc mang tính tưởng niệm cao nhất thế giới thời bấy giờ. Phần vỏ ngoài của bức tượng được những tấm đồng đúc dày 2,4 cm

ráp thành, để làm pho tượng người ta phải dùng tới 80 tấn đồng tấm, 300.000 chiếc đinh tán để cố định vào giàn sắt bên trong bức tượng, riêng giàn sắt phải dùng tới 120 tấn sắt thép, tổng trọng lượng của cả pho tượng là 225 tấn.

Đầu tượng Nữ thần Tự do đội vương miện có vầng hào quang tỏa ra xung quanh, bảy tia sáng tỏa ra trên vương miện tượng trưng cho ánh sáng tự do rạng soi khắp bảy châu lục. Tượng Nữ thần Tự do khoác chiếc áo choàng dài rộng kiểu La Mã, tay phải giơ cao ngọn đuốc tượng trưng cho tự do, tay trái cầm một tấm bảng, trên đó khắc ngày tháng năm công bố "Tuyên ngôn độc lập" của nước Mỹ bằng số La Mã. Dưới chân bức tượng là đoạn xích gãy rời tượng trưng cho chính quyền bạo tàn bị lật đổ.

Năm 1916, tổng thống Wilson đã cho lắp hệ thống chiếu sáng cả ngày lẫn đêm trên pho tượng, đồng thời chủ trì buổi lễ hoàn công. Năm 1942, chính phủ Mỹ quyết định đưa tượng Nữ thần Tự do vào danh sách hiện vật văn hóa quốc gia của nước Mỹ. Năm 1984, tượng Nữ thần Tự do được đưa vào danh sách di sản thế giới.

Rác thải hay của cải

Vào năm 1974, chính phủ Mỹ từng tiến hành tân trang cho tượng Nữ thần Tự do. Sau khi công việc kết thúc, đồng rác gồm những tấm đồng, những chiếc bu-lông và vật liệu gỗ thải ra từ bức tượng chất cao như núi. Để thu dọn đồng rác thải này, chính phủ Mỹ đã gọi thầu công khai. Do ở New York, chính phủ có quy định vô cùng ngặt nghèo về việc xử lí rác thải, nếu xử lí không đúng thì sẽ bị các tổ chức bảo vệ môi trường sở tại chỉ trích, thậm chí bị khởi tố về pháp luật. Đây là vụ làm ăn tốn nhiều công sức và dễ mất lòng, cho nên vài tháng trôi qua mà chẳng một ai tới đấu thầu.

Khi đó, vị chủ tịch hội đồng quản trị của công ti McCall nổi tiếng của Mỹ đang nghỉ mát ở Pháp, sau khi biết được tin này, ông đã lập tức chấm dứt kì nghỉ và bay về New York. Sau khi tiến hành khảo sát tượng Nữ thần Tự do, ông đã kí ngay hợp đồng mà không đưa ra bất cứ điều kiện nào. Tất cả mọi người đều cho rằng ông

ấy điên, ngay cả đối tác cùng làm việc với ông cũng phản đối kịch liệt.

Nhưng kết quả lại khiến mọi người giật mình sửng sốt. Ông cho công nhân đun nóng chảy những tấm đồng phế liệu, đúc thành những bức tượng Nữ thần Tự do cỡ nhỏ, sau đó lấy những cục vữa xi măng và mảnh gỗ phế liệu gia công thành các bộ đồ. Lấy chì và nhôm phế liệu sản xuất thành móc treo chìa khóa hình quảng trường Thời Đại của New York. Thậm chí ông còn cho đóng gói lượng bụi bặm thu từ chỗ tượng Nữ thần Tự do lại và đem bán cho các cửa hàng hoa. Kết quả là các sản phẩm này đều được đón nhận rộng rãi, không chỉ được tiêu thụ ở trong nước mà một số còn bán chạy trên thế giới. Trong vòng chưa đầy ba tháng, ông ấy đã biến đồng phế liệu không có giá trị, thậm chí còn đem tới phiền phức trong con mắt người khác thành những tài sản có giá trị 3,5 triệu đô la Mỹ.

"Túp lều bác Tôm"

"Túp lều bác Tôm" là tác phẩm nổi tiếng nhất của nữ nhà văn người Mỹ Harriet Beecher Stowe. Bác Tôm, nhân vật chính trong cuốn tiểu thuyết, là một nô lệ da đen lương thiện. Ông giành được sự tin tưởng và yêu mến của mọi người bằng sự chịu khó và lòng trung thành, được con của chủ nhà gọi là "bác Tôm". Thế nhưng, tất cả những thứ đó không thay đổi được số phận nhiều lần ông bị mua bán và cuối cùng chết một cách bi thảm. Sau khi được xuất bản vào năm 1852, cuốn tiểu thuyết đã làm dậy sóng ở nước Mỹ, có tác dụng thúc đẩy vô cùng lớn đối với phong trào bãi nô thời đó, đồng thời góp phần thúc đẩy cuộc chiến tranh Nam - Bắc nổ ra. Tổng thống Lincoln đã đánh giá rất cao cuốn tiểu thuyết này và gọi tác giả là "cuốn sách do một người phụ nữ nhỏ bé viết đã ươm mầm cả một cuộc chiến tranh". Hiện nay, cuốn tiểu thuyết "Túp lều bác Tôm" đã được dịch sang nhiều thứ tiếng, được gọi là một trong những tác phẩm nổi tiếng "làm thay đổi cả lịch sử nước Mỹ".

Nữ nhà văn Harriet Beecher Stowe

Bà là nữ nhà văn người Mỹ sinh năm 1811 tại tiểu bang Connecticut, qua đời năm 1896. Cha bà là một mục sư nổi tiếng. Năm 1852, cuốn tiểu thuyết "Túp lều bác Tôm" ra đời đã tạo nên làn sóng phản hồi mạnh mẽ, khiến bà trở nên nổi tiếng. Các tác phẩm chính của bà gồm: "Dred, câu chuyện về vùng đầm lầy tăm tối" (năm 1856); "Viên ngọc sáng của đảo Orr" (năm 1862); "Tuyển tập thơ tôn giáo" (năm 1867); "Bà con ở thị trấn cũ" (năm 1869); "Chính quyền bạo tàn màu hồng và màu trắng" (năm 1871). Năm 1871, bà viết tiểu luận bảo vệ nữ quyền "Vợ tôi và tôi", cho tới ngày nay vẫn thường được những người theo chủ nghĩa nữ quyền trích dẫn.

"Cuốn theo chiều gió"

Nhắc tới cuộc nội chiến Mỹ thì không thể không nhắc tới một cuốn tiểu thuyết từng gây ảnh hưởng rộng rãi trên toàn thế giới có liên quan tới nó – đó là "Cuốn theo chiều gió".

"Cuốn theo chiều gió" lấy bối cảnh là xã hội loạn lạc ở miền Nam nước Mỹ trong thời kì cuộc nội chiến, miêu tả câu chuyện tình yêu của mấy cặp thanh niên trẻ gắn với nhân vật nữ chính Scarlett O'Hara. Cấu tứ lãng mạn, nội dung miêu tả tình tế sinh động, ngôn ngữ hoa mỹ và những đoạn đối thoại mang đậm cá tính khiến cho toàn bộ tác phẩm tràn ngập sức cuốn hút, còn tính cách ngang bướng và nghị lực kiên cường của Scarlett O'Hara càng khiến cho đông đảo tầng lớp độc giả phải nhớ mãi.

50.000 bản cuốn tiểu thuyết "Cuốn theo chiều gió" được bán hết sạch trong vòng một ngày, lượng sách bán ra trong vòng nửa năm đạt tới 1 triệu bản.

Bộ phim "Cuốn theo chiều gió" được cải biên theo nội dung tiểu thuyết đã giành được 10 hạng mục giải Oscar, trở thành bộ phim kinh điển nổi tiếng trong lịch sử điện ảnh thế giới. Hiện nay, "Cuốn theo chiều gió" đã trở thành tác phẩm nổi tiếng được thế giới vinh danh.

Tác giả của tiểu thuyết "Cuốn theo chiều gió" là Margaret Mitchell, sinh ngày 8 tháng 11 năm 1900 tại thành phố Atlanta, Mỹ. Cha bà là một nhà sử học. Từ nhỏ Mitchell đã được học hành đầy đủ. Bà rất thích nghiên cứu lịch sử và từng làm phóng viên của tờ "Atlanta News". Bà sáng tác tác phẩm "Cuốn theo chiều gió" mất 10 năm. Sau khi được xuất bản nó đã lập tức gây chấn động toàn thế giới và nhiều lần giành giải thưởng. Năm 1949, Mitchell qua đời vì tai nạn giao thông. "Cuốn theo chiều gió" là tác phẩm duy nhất được xuất bản trong cuộc đời của bà, nhưng tác phẩm này đã đủ để bà nổi tiếng khắp thế giới.